

Posudek na diplomovou práci Bc. Terezy Šlapákové „Matka pracující z domova: strategie sladování péče o dítě a výdělečné činnosti“

Tereza se ve své diplomové práci zaměřuje na home-teleworking jako jednu z nových forem zaměstnání, které zaznamenaly v dnešní době tak zásadně poznamenané koronakrizí obrovský boom. Uzavření celé společnosti a zrušení běžné výuky na školách všech typů a úrovní vedlo k tak masivnímu využívání nových technologií, jaké si před dvěma roky většina z nás nedokázala představit. Historicky velmi rigidní český pracovní trh, v rámci kterého byly flexibilní formy zaměstnání či částečné úvazky zcela okrajovou záležitostí, se v řádu měsíců zásadně proměnil a podle všeho se už nikdy nevrátí do původního stavu. Home-teleworking není výjimkou a je zcela na místě, že se mu Tereza rozhodla věnovat z genderové perspektivy. V českém kontextu již existuje řada prací zaměřených na sladování rodinného a pracovního života, ale teleworking je specifická niche, jež dosud větší pozornost badatelské komunity nepřitahovala. Téma je tedy relevantní, velmi aktuální a volá po zpracování. Zaměření na strategie žen kombinujících teleworking s péčí o dítě je také zcela na místě.

Na úvod musím kladně zmínit nasazení Terezy během práce na diplomovém projektu. V počítači mám řadu draftů jednotlivých částí práce, které stále vylepšovala a cizelovala. Je to ostatně vidět i na formální stránce věci, která je na vysoké úrovni. Minimum překlepů a problémů s interpunkcí, konzistentní odkazovací aparát, více než adekvátní seznam použité literatury. Na finálním textu je vidět, jak se vyplatila dlouhodobá příprava. Na akademický text je i docela čtivý a vypointovaný.

V teoretické části jde Tereza přímo k věci a neztrácí čas diskusí základních pojmů, jak bývá někdy zvykem. Systematicky si buduje potřebný teoretický aparát a pokrývá relevantní témata. Z textu je patrný autorčin přehled a dobré pochopení teoretických východisek. Kde je to vhodné, neváhá zahrnout statistická data či analýzu vládní rodinné politiky. Je také dostatečně kritická k polistopadovému vývoji, který byl z hlediska například dostupnosti péče o předškolní děti veskrze negativní. Tereza ukazuje důsledky této krátkozraké či spíše úmyslně reakční politiky a dává je i do souvislosti se zásadním omezením výkonu celé ekonomiky. Ani teleworking nenahlíží jednoznačně pozitivně a diskutuje řadu úskalí těchto nových forem zaměstnání, které jsou někdy prezentovány jako řešení sladování. Argumentuje, že teleworking sám o sobě problémy genderově segregovaného pracovního trhu vyřešit nemůže. Začíná však definováním tohoto pojmu a zevrubným představením jeho různých aspektů, včetně nedostatečného právního ukotvení v české pracovně-právní legislativě.

Empirická část začíná představením zvolené metodologie a metody. Tereza věnuje dostatečný prostor diskusi vlastní pozicionality a představení metody je dostatečně

podrobné, aby si čtenář mohl udělat představu o oprávnění metodologických voleb. Vzorek je poměrně homogenní z hlediska vzdělání a typu firem, ve kterých jsou komunikační partnerky zaměstnané, což ale autorka zmiňuje.

Posouzení analýzy ponechám na oponentce, ale konstatuji, že je zde patrná snaha jít za pouhý popis a propojovat analýzu s teoretickým aparátem představeným v první části práce. Práce zároveň otevírá řadu otázek pro další výzkum, kdy by bylo například zajímavé zkoumat i zkušenosti mužů s home-teleworkingem, ale i s rodinou konstelací, kdy žena pracuje s domova. Výzkum totiž naznačuje, že mohou být docela odlišné jak z hlediska pracovních podmínek, tak i z hlediska nároků na péči o dítě.

Z přechozích vět je asi zřejmé, že práce podle mne víc než splňuje nároky kladené na diplomovou práci na naší katedře a jako vedoucí práce navrhuji hodnocení výborně. Konečné hodnocení se bude odvíjet od výkonu u obhajoby.

Petr Pavlík

31.5.2021

Vedoucí práce